

Türkçe Eksilti Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Türkçe Eksilti Ölçeği*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=31910>

Özet

Türkçe Eksilti Ölçeği, Hakan Ülper ve Nuri Bayat tarafından 2017 yılında geliştirme süreci başlatılan bir ölçme aracıdır. Bu ölçek, IV. International Eurasian Educational Research Congress'ta bir bildiri olarak sunulmuştur. Ölçeğin temel amacı, Türkçe konusundaki popülasyonda henüz alanyazında tam olarak ele alınmamış spesifik bir "eksilti" veya yoksunluk yapısını ölçmektir.

Geliştirme aşamasında olan bu çalışmada, ölçeğin taslak formunun oluşturulması ve pilot veri toplama süreçleri tamamlanmıştır. Araştırmacılar, bu ölçeğin geçerli ve güvenilir bir araç olarak psikoloji ve eğitim araştırmalarına katkı sağlamasını hedeflemektedir.

Anahtar Kelimeler

Türkçe Eksilti Ölçeği, Eksilti, Ölçek Geliştirme, Psikometrik Özellikler, Hakan Ülper, Nuri Bayat.

Yazarlar

Hakan Ülper, Nuri Bayat.

Amaç

Ölçeğin geliştirilmesindeki temel amaç, alanyazında eksikliyi hissedilen bireylerin algıladığı veya deneyimlediği belirli bir eksilti (subtraction/deficit) konstrüktünü standart ve sistematik bir şekilde ölçebilecek bir araç sunmaktır. Bu çalışmada, ilgili alanda yapılacak olan deneysel ve korelasyonel araştırmalar için güvenilir bir zemin oluşturmayı amaçlamaktadır.

2017 yılında sunulan bu bildiri, ölçeğin kavramsal çerçevesini ve ilk geliştirme adımlarını bilim dünyasıyla paylaşmıştır. Nihai amaç, ölçeğin **yapı geçerli** ve iç tutarlılığını kanıtlanmasıyla ölçeğin akademik kullanıma açılmasıdır.

Yapı

Türkçe Eksilti Ölçeği'nin ölçtüğü psikolojik yapı, doğrudan "Eksilti" kavramıyla ilişkilidir. Bu yapı, muhtemelen bireylerin belirli bir kaynağın, durumun veya yeteneğin eksikliğine dair algıları, bu eksikliğin neden olduğu duygusal tepkileri veya davranışsal sonuçları değerlendirilmektedir. Ölçeğin çok boyutlu mu yoksa tek boyutlu mu olduğu, devam eden **faktör analizi** çalışmaları sonucunda netleşecektir.

Ölçek, yapı geçerli analizleri tamamlandıktan sonra, ölçtüğü konstrüktün teorik temellerini ve alt boyutları detaylı olarak ortaya koyacaktır. Bu sayede, "eksilti" kavramının psikolojik veya

e?itsel ba?lamdaki tan?m?na katkıda bulunulması beklenmektedir.

Geçerlik

Ölçeğin **geçerlik** çal??maları henüz tamamlanmam?? ve nihai raporlama a?amasına geçilmemiştir. Ara?t?rmanın mevcut a?aması, taslak ölçeğin geli?tirilmesi ve saha verilerinin toplanması ile s?n?rlıdır. Bu nedenle, toplanan veriler ?????nda Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA) ve Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) sonuçlarına dayanarak kesin bir yargıya varılması mümkün değildir.

Bununla birlikte, ara?t?rmacılar, uygulanacak olan AFA ve DFA analizlerinden olumlu sonuçlar elde etmeyi beklemektedirler. Olumlu sonuçlar, ölçeğin ölçmeyi amaçlad??? yapıyı başarıyla bir şekilde ölçtü?ünü, yani yüksek bir **yapı geçerliliğine** sahip olduğunu gösterecektir. Bu durum, ölçeğin alanyazında **güvenilir** bir araç olarak yer almasını sağlayacaktır.

Güvenirlik

Kaynak metinde ölçeğin güvenilirlik katsayılarına dair herhangi bir bilgi sunulmamıştır. Güvenirlik değerleri (örneğin, **Cronbach Alfa** iç tutarlılık katsayısı ve test-tekrar test korelasyonları), geçerlik analizleri (AFA ve DFA) tamamlandıktan sonra hesaplanacak ve raporlanacaktır.

Geliştirme süreci tamamlandı?nda, ölçeğin farklı örneklerde ve farklı zamanlarda tutarlı sonuçlar üretme yeteneğinin (güvenirliğinin) kanıtlanması beklenmektedir.

Faktör Analizi

Türkçe Eksilti Ölçeği'nin **Faktör Analizi** a?aması devam etmektedir. Geliştirme ekibi, ölçek maddelerinin hangi psikolojik boyutlar altında toplandığını keşfetmek amacıyla öncelikle **Aç?mlay?c? Faktör Analizi** (AFA) yöntemini kullanacaktır. AFA, ölçeğin olası alt boyutların ortaya çıkacaktır.

AFA sonuçlarına dayanarak belirlenen faktör yapılarının, teorik çerçeveye uygunluğunu test etmek amacıyla **Do?rulay?c? Faktör Analizi** (DFA) uygulanacaktır. DFA sonuçlarının kabul edilebilir uyum indeksleri göstermesi, ölçeğin sağlam bir yapıya sahip olduğunu ve bilimsel olarak kullanıma uygun olduğunu temel göstergesi olacaktır.

Araç

Test Type: Geliştirme Ölçeği (Developmental Scale)

Format: Derecelendirme formatı kaynakta belirtilmemiştir. (Tipik olarak **Likert tipi** derecelendirme

kullanılması muhtemeldir.)

Language Available: Türkçe (Turkish)

Population Group: Belirtilmemiştir (Eğitim ve psikoloji alanlarında çalışan veya öğrenim gören bireylerden oluşan bir örneklem beklenmektedir).

Age Group: Belirtilmemiştir

Population Details: Araştırmanın veri toplama süreci tamamlanmış olsa da, örneklem büyüklüğü ve demografik bilgileri (yaş, eğitim düzeyi vb.) kaynakta detaylı olarak sunulmamıştır.

Test Methodology: Kongre bildirisine dayanan bu çalışmada, maddelerin oluşturulması, uzman görüşüne sunulması ve ardından nicel veri toplama ve faktör analizi süreçlerini içeren standart ölçek geliştirme metodolojisini izlemektedir.

Anahtar Kelimeler

Eğitim araştırmaları, Psikolojik ölçme, Faktör analizi, Yapı geçerliliği, Psikometrik özellikler, Pamukkale Üniversitesi.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Belirtilmemiştir

Affiliation Email addresses: hakanulper@mehmetakif.edu.tr

Correspondence Address: Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi (Sorumlu Yazar Affiliation)

Şinler, Ücret ve Test Yılı?

Ölçek ilk olarak 2017 yılında IV. International Eurasian Educational Research Congress kapsamında sunulmuştur. Ölçeğin bilimsel amaçlarla kullanımı için irtibat kurulması gereken sorumlu yazar Hakan Ülper'dir. Kullanım ücreti ve izin detayları için doğrudan yazarla iletişime geçilmesi önerilmektedir.

Ölçeğin orijinal PDF belgesi aşağıdaki adresten indirilebilir:

turkce-eksilti-olcegi-toad.pdf

Kaynaklar

Ülper, H. ve Bayat, N.(2017). Türkçe Eksilti Ölçeğinin geliştirilmesi. *IV. International Eurasian*

Educational Research Congress içinde (s.1851- 1852). Denizli: Pamukkale Üniversitesi.

Türkçe Eksilti Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Ölçeğin maddeleri kaynak metinde doğrudan listelenmemiştir. Ölçek maddelerine ve taslak formuna ulaşmak için yukarıda belirtilen PDF belgesinin incelenmesi gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM